

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Huglma*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések, nyitlók és hirdetés
díjak és a lap szellemi részére
vonatkozó felszólítások ide
intézendők.

A házszabálymódosítás.

Néhány nap óta aktuálissá vált a magyar parlamenti élet menetelének, munkálkodhatása biztosításának a kérdése.

Régóta kísértett, Tisza István kormányelnöksége óta. Ámde ő a nemzeti kivánságok ellen akarta megvalósítását és ezért népszerűtlenné tette; a mult hónapok eseményei azonban homloktérbe emelték és most már elhatározott és befejezettnek mondható dolog a képviselőházi házszabályok módosítása.

Ily közel a még nemrég lefolyt alkotmányvédő küzdelemhez, midőn ennek emlékei még frissek, sebei még fájnak és fölvérzenek, kissé bátorságos és semmi esetre sem népszerű dolog a házszabályok módosítását kívánni, mert hiszen az ádáz harcok idejében tűnt igazán ki, hogy mennyi erő, minő

hatalom lakozik a házszabályokban. Biztosítéka volt a biztosítékoknak.

Sok az ok, komoly és megszivelnivaló, mely érintetlen fenntartásukat követeli s azok tömegének sulya előtt a parancsoló szükség türelemre int. Talán vissza is vonult, meg is hajolt volna előttük, ha nem láttuk volna a közelmultban a veszedelmes horvát obstrukciót, mely nemzeti jellegétől fosztotta meg a magyar parlamentet, meg ha nem volna küszöbön, pedig ott van, már kopogtat, a korszakalkotó nagy belügyi reform: az általános választói jog.

A horvát obstrukcióhoz hasonló támadás megismétlődésétől meg kell óvni a nemzetet, a jövőre nézve pedig biztosítani kell a magyar faj akaratának uralmát. Ezek a szempontok tették elkerülhetlenné a házszabályok módosítását.

A különböző pártok bizalmi emberei megbeszéltek a tervezett

módosítást és az előkészítő megfontoláson átment tervezet pár nap alatt a Ház elé kerül.

Ha szabadság megszorításával jár is a reform, még sincs abban megsértése a szabadságnak. A félelmes rémnek, a klotürnek behozataláról szó sincsen a reformálásban, csak azokat a vadhajtásokat huzza ki, melyek a legegészségesebb rözsatón is fakadnak, ha az elhanyagolattik.

Hát, hogy a magyar nemzeti törvényhozás fáját vadhajtások el ne gyengítsék s erejében meg ne fogyasszák, azért kell elodázhatatlan sürgősséggel változtatni a házszabályokon. Visszaélésre ne adjon és ne adhasson alapot anélkül, hogy elveszítene alkotmányvédelmi tényezőjét.

E jegyben léssen meg a reform, melynek alkalomszerűségét még indokoltabbá teszi a nemzetiségi képviselők számának a választói

T A R T A L O M.

A kántorné Ilonkája.

Irta: K. Gróf Erzsé.

— A *Népjog* eredeti tárcája. —

Nem volt Hajdumikolán külön leány a kántorék Ilonkájánál, de nem is lehetett ám. Istenben boldogult édes atyja makacssága folytán olyan nevelésben részesült, a milyen csak vagyonos leányoknak jut osztályrésztül és nem kis fizetéssel bíró kántor leányának.

Hába kérte az urát annak idején az Ilonka édes anyja, ne foszsa meg egyetlen gyermekétől, hiába erősítette, a szive hasad meg, ha elviszik a kis lányát a városi nevelő intézetbe: a maskor gyengéd férj, a köhögős kántor ez alkalommal hajthatatlan volt.

Azt akarom mondta, ha én már nem leszek, a leányom tisztességesen megtudja a kenyerét keresni, mint nevelőnő, tanuljon nyelveket, énekelni, zongorázni, tehetsége mindenhez van, hidd el édes feleségem, lesz még idő rá, mikor mindketten áldani fogtok a mostani makacsságamért.

Mikor a szerető férj és apa Isten akaratából itt hagyta családját, Ilonkának még egy éve volt az intézetben, most már édes anyja bele nyugodva a változatlan sorsba, nem vette ki őt onnan. Hadd tanuljon és hadd teljesüljön a jó apa kívánsága, a ki minden elvonható jövedelmét egyetlen gyermekére áldozta.

Elmult az egy év is és Latorczay Ilonka haza jött az intézetből.

Bizony megakadt rajta mindenkinek a szeme, a mi igaz, nem volt a környéken párja és a mi fő, a leány sejtelemmel se bírt róla. Azt mutatta végtelenül kedves szerény modora és egész lényén előmlő természetes báj: melylyel szépsége nélkül is mindenkit meghódított volna.

A ki a gyönyörű sugar szőke leányt látta, a mint kis kertjében kedvencei között foglalatokodott: el kellett róla ismerni, a nyíló virágok között ő a legszebb rözsa.

Megindult a legujabb pletyka és a legfrisebb rostálás, hogy ez az Ilonka valóságos kis színész, a ki a városban magába szivta a tudományt azon a téren is, hogyan kell magát a férfakkal megkedveltetni.

Szegény Ilonka, lett neki mindjárt a leányok és mamák között anyai ellensége, mint buzában a konkoly.

Ha tudja, bizonyára lelohasztja az ő aranyos jó kedvét és nem hallották volna mint így, remek hangját, mert a leány pompásan énekelt.

Azonban nem tudta, így hát az ő részéről rendben volt a dolog.

* * *

Sokat táncoltak azon a nyáron a leányok, mert minden hétre jutott valami összejövetel s a kismikolai erdő viszhangzott a cigányzenétől és jókedvű fiatalság hangos mulatozásától.

Nincs benne kétség, hogy minden az Ilonka kedvéért történt, mert az ifjuság csak neki akart tetszeni, ő mindenkihez

egyforma volt, vidám, mint a madár és jó, őszinte, mint egy gyermek.

Igy mult el a nyár egy része gondtalan boldogságban. Kezdték is már meg-sokalni a hajdumikolaiak az Ilonka ünne-peltetését, hiszen ő azt nem is látszott észre venni s így nem is tudtak többé arra a szerény, jó leányra haragudni.

Meg aztán ujjabb beszélni való akadt. Haza jön az öreg nábob egyetlen fia hosszú afrikai utjaról és megtelepszik, hogy átvegye a birtokok kezelését öreg édes atyjától.

No megindult a találgatás, mint kis helyen szokásban van. Hogy néz ki, tesz-e valahol látogatást, büszke-e, vagy tudja majd óriási birtokait kezelni?

Csak Ilonka nem törődött vele, neki nem voltak hiru nagyralátó vágyai, mint a többi leányoknak. Bizony nem egy gondolta fejcskékjében, vajjon ha engem meglát és belém szeret! És szövögettek a kis leány szobában búfajos álmukat: deli lovagról, szerencséről, szerelemről, boldogságról.

Oh ti kedves bolondos leány szivek, mért futtok mindig abránd kép után, hogy az élet igazsága annál keserűbb legyen.

Volt már miről tárgyalni, a kastélyban takarítottak, tataroztak, nagy sürgős, jövés-menés, közeleg az idő, hogy megjön a rég várt: illő képpen kell fogadni.

Végre megerkezett alsókuthy Boronkay László. A kíváncsiak hiába leselkedtek utánna, egy álló hétig ki sem mozdult hazulról. Nem mint ha a hosszú utazás megviselte volna, hiszen megedződött ő az afrikai éghajlat, az ezer veszedelem köze-

reform behozatala után matematikai pontossággal kiszámítható megnövekedése.

Merjük mondani, hogy mindenki, aki hazája sorsának jövőjén aggódva töpreng és az ország jövőjét és magyar nemzeti jellegét a jövő idők számára biztosítani akarja, habozás nélkül járul hozzá ahhoz a reformhoz, mely törvényhozás formában a szabadságjogok sérelme nélkül a magyar faj hegemoniáját biztosítja.

Krónika a hétről.

Az ujonclétszámemelés réme eloszlott. A képviselőház véderő bizottsága szerdán letárgyalta az ujoncjavaslatot, el is fogadta, de létszámemelés nem lesz. A bizottság Szemere Miklós elnöklése alatt ülésezett. Kmetty Károly mindjárt az ülés elején kérdést intézett a honvédelmi miniszterhez, hogy lesz-e ez év folyamán létszámemelés, továbbá, hogy miben áll a két éves katonai szolgálat ügye. Jekelfalussy honvédelmi miniszter azonnal válaszolt. Az ujonclétszámemelés eddig még szóba sem került; a két éves szolgálat ügye pedig elajtóva nincs. Egy hozzá intézett kérdésre kijelentette még a miniszter azt, hogy a magyar tiszthiányban ez évben már javulás várható, és hogy a tisztképzők új reformja alapján 12 év alatt teljesen helyre lesz állítva az arányszám az osztrák és magyarhonos tisztek között.

Az új horvát bán: R u c h Pál báró szerdán érkezett Zágrábba és beköszöntőül a horvát főváros lakossága olyan parázs-tüntetéssel rendezett a fogadtatására, hogy

azzal meg lehetnek elégedve a bán ellen-ségei. A délután fél három órai gyorsvonat érkezési idejére nagy tömeg verődött össze a pályaudvar előtt, de csendesesen viselkedett mindaddig, amíg a bán meg nem érkezett és a helyettes polgármester üdvözlő beszéde után kocsira szállni nem akart. Amint meglátta őt a tömeg, azonnal éktelen lármába tört ki és mindenfelől: »Abcug! Le a bánnal! Le a magyar bérencsel!« kiáltások hallatszottak. Olyan nagy volt a zaj és láрма, hogy a lovak megbokrosodtak és a bán el sem indulhatott, amíg másik kocsit nem hoztak. Végre azután bevonulhatott a bán a városba, de nem a báni palotában szállt meg, hanem magán palotájában s erre a tüntetések zaja hamar lecsendesült.

A koalíciós pártok végrehajtóbizottságai csütörtökön tárgyalták a házszabály módosítás tervezetét és egyhangulag elfogadták azt. Feltűnést keltett Apponyi és Andrássy gróf felszólalása, kik mindketten még enyhének mondták a tervezett indítványt. A házszabályrevízió nem tervez semmiféle klotürt, hanem tervezi az úgynevezett sürgősségi indítvány intézményét. A képviselők egyharmada, vagyis százötven képviselő kérheti majdan a napirenden levő törvényjavaslat tárgyalása során a sürgősség kimondását. Ennek a sürgősségnek kimondása azonban százötven képviselő kérése alapján is a házelnök diszkrecionális hatalmától függ. Vagyis az elnök a sürgősség kimondását a százötven képviselő kívánsága dacára is megtagadhatja. A sürgősség azt jelenti, hogy kimondásától fogva semmiféle más tárgyhöz nem lehet hozzászólni, mint csakis a napirenden levő javaslathoz. Tehát nem lehet sem házszabály-felszólalás, sem jegyzőkönyvi felszólalás, sem napirend előtti felszólalás, sem semmiféle más címen való

felszólalás, avagy szavazás-provokálása. Ilyformán a technikai obstrukció lehetősége kívánzárva. Jelenti továbbá a sürgősség azt, hogy az ülések tartama nincsen korlátozva, vagyis lehetséges a permanens ülés is akárhány napig. A házszabályrevíziós javaslat egy paragrafusból fog állani és azt a célt fogja szolgálni, hogy már a választói reform tárgyalását is megóvja a végnélküli obstrukció veszedelmétől sőt már a költségvetési vitát is a módosított házszabályok szerint óhajtják folytatni. Eszerint a házszabályrevízió parlamenti tárgyalásának ideje még a költségvetési vita előtt következik be, vagyis letárgyalják most egymásután az ujoncjavaslatokat, az igazságügyi, kereskedelemügyi és az egyéb elintézendő javaslatokat, legvégül pedig következik a házszabályrevízió, melynek elfogadása után az ülészakvéget ér. Az utána kezdődő ülészakban, melyben tehát már az új házszabályok bírnak majd érvénnyel, fogják tárgyalni pedig a költségvetést és utána a választói reformot.

H I R E K.

— **A főispán szabadsága.** Kapotsfy Jenő Somogyvármegye főispánja két heti szabadságra ment és a délvidékre utazott.

— **Kaposvár egészségügye.** Városunk egészségügyének múlt évi állapotáról terjedelmes jelentéssel számol be dr. Polányi Lajos városi főorvos. Jelentése szerint közegészségügyünk 1907. évben sem jobb sem rosszabb nem volt, mint 1906-ban. Járvány nem pusztított és így a halálozás normális volt. Az anyakönyvvézető jelentése szerint született 1907. évben 684 gyermek, így Kaposvár 1907-ben 222 lélekkel szaporodott, ami az egészségügyi állapotok elégedvező voltáról tanuskodik.

— **Gyászrovat.** Özv. Szigeth Alajosné szül. Bereczk Ilona f. évi január hó 13-án hosszas szenvedés után

pette, annyira megedződött, hogy úgy nézett ki, mint valami megelevenedett bronz szobor.

De az a bronz szobor olyan ragyogó szempárral bírt, hogy nem jó volt abba belenézni. Ha a szem a lélek tükre, a Boronkay László két szemébe oda volt a becsületes, hűséges, igaz lélek befestve.

No szegény leányok, fiatal asszonyok vigyázzatok, mert itt a kész veszedelem, lehetetlen ebbe a fiatal emberbe bele nem szeretni, gondolták magukban az öregek.

Sohase koptatták annyit a hajdu mikolai Fő-utca kipallózott járdáját, mint mióta László uraság itthon van. Mi tagadás benne, elmentek oda még azok a menyecskék is, akik jóval túl voltak az első fiatalság mesgyéjén.

En Istenem, ki tehet róla, amiért az ő szivük is erősebben dobogott annak a ragyogó szempárnak láttára!

A fiatal ember kíváncsian vizsgálódott a falusi szépek között, akad-e ismerősre és akadt gyermekkori játszótársnőkre és felismerve és szívesen köszöntve őket. Tehát nem büszke és jól esett róla tudomásul venni.

Lám, nem olyan büszke, mint a gróf Hamaryay bérlője, pedig az csak bérlő és Boronkaynak magának van harmincötezer hold földje.

Bizony, hagyták rá az öregek, gazdagabb, mint akárhány kis német fejedelem.

Hát sétált tovább is alkonyatkor az asszony nép és olyankor kilovagolt Boronkay

is. Csak egy nem volt az uraságra kíváncsi, Latorczay Ilonka, a kántorné Ilonkája.

Valami különös, valami megfoghatatlan érzés tartotta őt vissza attól, hogy ki ne menjen. Mintha félt volna egy kikerülhetetlen veszedelemtől és se anyja, se barátai nem tudták rávenni, hogy részt vegyen a sétákban.

Ma is éppen egyedül volt odahaza, kinyitotta az utcára néző ablakokat és léült zongorájához. A kertből édes virágillat szállt be, szívében egy tizenhétéves leánylélek békéje honolt. Boldog érzéssel futtatta végig ujjait a zongorán és felcsendült ajkán egy gyönyörű bújbajos magyar nóta.

Énekelt és játszott azzal az érzéssel, amit kitűnő zeneértő édes atyjától örökölt. Előbb vidáman dalolt, majd szebbnél-szebb szomorú nóták jöttek egymás után. Aki Ilonkát énekelt hallotta, be kellett ismernie, hogy a magyar szívhöz nem tud a világon semmi jobban hozzáférközni a magyar dalnál.

Maga is szinte elérékenyült, felállt hát és odalépett az ablakhoz és kipirult édes arcát oda hajtotta virágai közé; azonban ijedten rezzent össze és felegyenesedett: egy lovassal találta magát szemtől-szemben.

Ettől a naptól kezdve oda volt az Ilonka jó kedve, tudta, ki volt az a lovas, a leírás után ráismert Boronkayra. De mit törődik ő vele, neki semmi köze ehhez a gazdag emberhez. Most már ritkábban énekelt Ilonka és dalai mindig szomorúak voltak. Nem vette észre, hogy ugyanabban az időben járt arra Boronkay, de nem lovon többé, mintha nem akarta volna, hogy a leány észrevegye őt.

Lassan sárgulni kezdett a lomb s a csunya, kegyetlen ősz letarolta a földet zörgős falevéllal. Mintha a kántorné Ilonkájának arcáról is elvitt volna a rózsákból. De így talán még szebb volt, olyan kedves az arcán az a szokatlanul komoly vonás és nagy kék szemének szomorú kifejezése.

Karácsony előtt tele volt már a kastély vendégekkel, otthon volt a fiatal asszony is, a László uraság huga.

Együtt volt a társaság, a faluból a fő-tisztelendő volt csak meghíva és éppen a nagymiséről beszélgettek.

— De jó volna — mond Boronkay Palma — ha karácsony másodnapján zenémisést tudnánk tartani. Megindult a kérdés-ködé, de bizony ilyen idő alatt senki se volt hajlandó valamit betanulni.

— Nagyságos asszony — szólt közbe az öreg plebános — tudok én itt valakit, akit fel lehet kérni az éneklésre.

Mindenki kíváncsi volt, ki az a falusi tehetség — Latorczay Ilonka, a falu legszebb és legokosabb leánya — mond büszkén az öreg plebános.

Másnap délben elegáns fogat állott meg az Ilonkák csinos háza előtt. Édes anyja nem volt otthon és Ilonka éppen asztalt terített, a kocsizőreje az ablakhoz futott s a kocsiból nagy meglepetésére abba a pillanatban száll ki egy fiatal pár és jön be hozzájuk.

Nagy Isten adj erőt, suttogta magában, ő az, de vajjon, ki lehet vele az a szép fiatal nő? Egy pillanat még és előtte álltak mind a ketten.

élete 55-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 14-én volt. Bereczk Sándor városi főmérnök nővérét gyászolja az elhunytban.

— **Meghívó.** A Kaposvári Ipartestület, a Kaposvári Egyesült Ipartársulat, a Kaposvári Iparoskör, a Kaposvári Iparos Ifjak Önképző Egylete 1908 február 1-én, szombaton a „Korona” szálloda termeiben az Iparos Ifjak Önképző Egyletének könyvtára javára egyesült iparbált rendez. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 2 korona, családjegy (3 személyre) 4 korona. Felülfizetések köszönettel fogadhatók és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: Hagelman Károly, Fenyvesi Béla urak könyvkereskedéseikben és Első kaposvári kalapos szövetkezetben.

— **Uj állomás.** A budapest-fiumei vonalon az Adony—Pusztaszabolcs és Sárosd állomások közt levő Szolga egyház megállóhelyét a folyó évtől kezdve rendes állomássá tették.

— **Felolvasás.** A Kaposvári Szabad Lyceum f. hó 22-iki felolvasó estélyének igen érdekes tárgya lesz a külföldi utjáról mostanában hazatért gróf Somsich Géza felolvasása a regösökről.

— **Szülőjótó tanfolyam.** Németh István polgármester értesíti az érdekelteket, hogy az állami szülőjótó munkavezető a téli hónapok alatt bármelyik szülőmunkást ingyen megtanítja az ügynevezett fásoltásra.

— **Meghívó.** A Kaposvári Iparos Ifjuság Önképző Egylete 1908 január 26-án, vasárnap d. u. 3 órakor az egylet hivatalos helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre a t. tag urakat ez uton is meghívja az elnökség. Targysorozat: 1. Az elnökség évi jelentése 2. Pénztári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Tisztújítás. 5. Indítványok.

— **Képviselő választás Ó-Budán.** Ó-Budán új választás lesz, mert a kerület mandátuma megüresedett Keszits Antal halálával. Böczenhardt Janos hivatalos függetlenségi jelölttel szemben Komjáthy Béla áll, kit a demokraták, diszidensek támogatnak. De kevés kilátással a győzelemre.

Nem ők nem sejtették, hogy ez a maga egyszerűségében is fenséges szép gyermek, milyen lelki kinokat áll ki. Halvány arcával, kiegyenesedett termetével és leomló hosszú két szőke hajfonatával úgy állt ott, mint valami mesebeli tündérléány.

Mikor a fiatal testvérpár bemutatkozott, Ilonka visszanyerve önuralmát, szokott kedves modorával és zavar nélkül igyekezett vendégeit szóval tartani. Arcán hirtelen kivirítottak a rózsák is mikor meghallotta, mi járóban vannak: őt a misén va ő éneklésre felkérni. Szerényen tiltakozott, hogy ő nincs szokva a nyilvánosság előtt énekelni; de hiszen a pleb nos ur mondta, hogy nagysád szokott a templomban énekelni — jegyezte meg a fiatal asszony.

— Jaj, akkor magunk vagyunk a templomban, mind csupa régi, jó ismerős. Végre abban állapodtak meg, amit majd a mama fog határozni.

— Hogy tetszik neked ez a leány — kérde hazamenet Palma a fivérét és fürkészve nézett annak gondolkodó arcába. Nem mindennapi és nem közönséges leány — felelte a fiatal ember — és elfordította fejét a kutató pillantás elől.

— Igazad van — mondta a fiatal asszony — egy ide ültetett hercegnőnek néz ki és én nagyon tudnám őt szeretni. Láttad, milyen egyszerűen és mégis milyen helyes izléssel van náluk minden elrendezve? fogadni mernék, hogy az a leány műve.

— **Udvari bál.** Lezajlott az udvari bál is. Előkelő, fényes volt, mint mindig. Az arisztokrácia nagyszámban jelen volt a budavári királyi palotában. A hölgyek szemkápráztató toalettjükkel valóban vakító látványt nyújtottak. Az udvari bál messzire nyult bele az éjszakába, ami amellet bizonyít, hogy a jelen voltak jól érezték magukat és fesztelenül mulattak.

— **Februárban soroznak.** A képviselőház véderőbizottsága ülést tartott, amelyen beterjesztették a Házban elfogott ujoncjavaslatokat. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a javaslatok elintézése égetően sürgős, amennyiben februárban megkezdődik a sorozás.

— **Építőipari vándorgyűlés Kaposváron.** A Magyar Országos Építész Szövetség ezidei vándorgyűlését Kaposváron akarja megtartani. A helybeli építőiparosok tegnap foglalkoztak ezzel a kérdéssel, örömmel fogadták a Szövetség átiratát s tudomásul vették, hogy a vándorgyűlést február hónapban tartják meg.

— **A tolltisztító gép az államok használatában.** Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kultúrával áll szoros össze függésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszent nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító géppel a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapesten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annál nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyáro nak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk,

Kigyult a gyertyák sokasága a Boronkayék kegyuri templomában és a füstölő édes illata tölti be a régi komor helyiséget. A padok tele vannak már az idesereglett vendégek s a helybeliekkel, megkezdődött a nagymise. Mindenki kíváncsi rá ismerősei közül, hogy fog ma Latorcay Ilonka énekelni?

Végre megszólal az orgonától kísérve gyönyörű hangja. Ott áll az orgona mellett, leeresztett kezei össze vannak kulcsolva, szép szemei szűz Anya arcán pihennek, egész valójan a hit, az ártatlanság ahitata ömlik el. Az ének lassan erősödik és az egész közönség azon veszi észre, hogy őt hallgatják, őt nézik. Az Ilonka hangja betöltötte a templom minden zúgát és belopta magát a hívek szívébe: mintha az arany palástu Glóriás szentek is jóakarattalug bólintgatnának feléje.

Igy csak az tud énekelni, akinek tiszta lelke felemelkedik Istenhez.

— Nézd ezt a lényt — figyelmezteti Boronkayt egy mellette álló vendég fiatal ember — úgy néz ki, mint egy ideszállt angyal, aki beelét a mennyországba és az Ur Isten gyönyörködtetésére énekel.

— Kár az ilyen teremtés ennek a falunak, hogy lehetne ezt a hangot a nagyvilágban értékesíteni.

Boronkay nem szólt semmit, de szinte ijedve gondolta: szegény ártatlan kis özike, mi lenne belőled a nagyvilág piszkos hullámai között; jobb nek d itthon.

(Folyt. köv.)

Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyuttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

K Ü L F Ö L D.

A szent háboru.

— A marokkói bonyodalom. —

Tangerből az a hír érkezik, hogy Muley Hafid a franciák legutóbbi intézkedései következtében kihirdette a szent háborut. A marakesi mecsetekben e hó 11-én felolvasták Muley Hafid levelét, a melyben felszólítja a hatóságot, hogy kövesse őt a Saoja-törzs területére a franciák ellen indított szent háboruba. Muley Hafid kifejezi azt a reményét, hogy Casablanca és Meduina Kasbah nemsokára ismét a marokkóiak birtokába jut és hogy egy keresztény sem marad Marokkó területén. Kikiáltók vonultak végig a városon és felszólították a lakosságot, hogy kövesse a szultánt a szent háboruba. Ehhez hasonló tartalmu rendeleteket küldtek az összes törzseknek. Az izgalom óriási. Nagy tömegek sorakoznak Muley Hafid körül, a ki megkezdte előnyomulását Fez felé. A helyzetet a franciáknak Rabat ellen való előnyomulása és Muley Hafid néhány hívének megokolatlan agyonlövésére idézte elő. Marakesi távirat e hó 13-áról szintén azt jelenti, hogy Muley Hafid elhagyta Elkenazerben levő táborát és csapataival a Saoja-törzs területe felé indult, hogy megütközzék a franciákkal. De ámbár hírnökökkel hirdeteti a szent háborut, katonáinak száma a zsoldfizetés elmaradása miatt folyton apad. Muley Hafid megtiltotta, hogy kiviteli arut, különösen pedig élelmiszert szállítsanak a tengerpartra.

A porosz választói reform.

Bülöw herceg birodalmi kancellár a porosz választói reform dolgában a szociáldemokrata párt részéről a birodalmi gyűlésben előterjesztett indítványt, h r szerint, egyszerűen vissza fogja utasítani azzal a megokolással, hogy a választói reform kérdése kizárólag Poroszország belső ügye.

Lázadás Dél-Amerikában.

Haiti fővárosából érkezett táviratok szerint ott lázadászerű zavargások törtek ki. A lázadókat, a kikhez a száműzöttek közül is sokan csatlakoztak, Jean Juleau vezérli. Eddig Gonaivest és Saint Marcot foglalták el és utban vannak Port au Prince felé. A kormány intézkedéseket tett, hogy a hadügyminiszter vezérlete alatti csapatokat vonjon össze és megakadályozza a lázadók további előnyomulását.

Mozog a Balkán.

A porta szigorubb fellépése a bandák garázdálkodásával szemben és a Balkánon örökké működő titkos erők, úgy látszik, az idén még a tavaszig sem engedik várni a fészkelődő elemeket, azok már most elkezdik működésüket. Erre mutat egy belgrádi távirat, mely Szerbia szomszédságából jelzi azt a füstöt, mely esetleg nagyobb tüzet is jelenthet.

K ö z g a z d a s á g.

Az ipartörvény revíziója.

Elég szomorú, de úgy van, hogy 1872. óta úgyszólván minden kormány megígérte, az ipartörvénynek a mutatkozó kivanalmakhoz képest való revízióját s ezzel kapcsolatban az ipartestületi rendszer kihasználását. De ez csak írott malaszt volt idáig. Most

vége — valami különösebb dolog nem kerül közbe — lesz ebből is valami. A törvénytervezet ezerre rugó paragrafusával készen áll s rövidesen a parlament elé is kerül.

Itt volna már egyszer az ideje e nagy horderejű ügynek. Iparügyün nagyon egyoldalú; országos vezetése pedig ki van véve a kisiparosság kezéből. A vezetés szűkebb-körű monopolium társaság kezében van, mely azt üzletszerűleg kezelvén, a maga részére mintegy lefoglalta. A parlamentről mit szólunk, mikor oda egyáltalában az ipari szakma be sem jutott.

Most pedig sorra jönne a hivatalos, vezető tényező: a kormány, illetőleg a kereskedelmi minisztérium. Eltekintve attól, hogy nincs külön iparminisztériumunk, a kereskedelmi minisztérium mai tervezete nem felelhet meg a nemzetipar kívánalmainak. Van ugyan a minisztériumban ipari szakosztály, de ezen intézmény korántsem olyan, mely megfelelné céljának.

Nem lévén a kisiparosságnak otthona még az ipartestületi intézményben sem, kilévén rekesztve a parlamentből és kormányból, milyen eszközzel kell élnie, hogy állami személyiségét érvényesíthesse? Erre nincs még utja, mint élni emberi jogával; az önálló társulási szabadsággal!

Ez az egyedüli mód, melylyel a maga szervezetét reorganizálhatja és addig is, míg a jelenlegi választási census meg nem osztózik, irányíthatja a nemzet életprocesszusát: a parlamentet és kormányt.

És az önálló társulati szervezkedés nemcsak joga, de tekintve mai helyzetét, most már kötelessége is, ha célja nem az, hogy a mai iparpolitika ösvényében elossa. Szervezkedni kell a kisiparosságnak saját és a nemzet ügye érdekében a nemzetállam keretén belül, de az ipartestületeken kívül!

Az ipar szorosán véve nem is az azt üzöké, hanem a nemzeté, melynek joga van ahhoz, hogy e tekintetben országosan szervezkedjék.

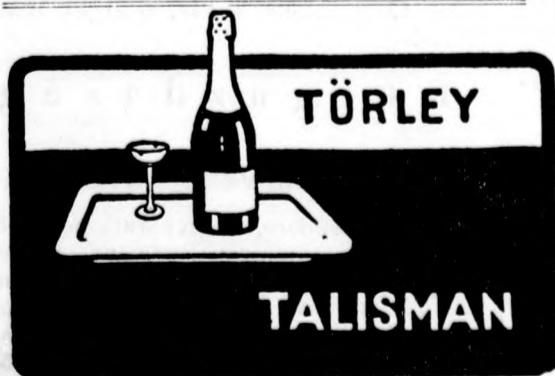
A kisiparosságnak az ország egész területére kiterjedőleg erős szövetségbe kell lépni, hogy ügyük ismét országossá és becsültté lehessen. Az országos szervezet vidéki organumokkal rendelkezzen, melyek helyi érdekek mellett a nemzet országos iparügyét is szolgálják.

Ha kellő erővel és tekintéllyel fog birni a kisiparosságnak ezen országos látszatu szövetsége, majd olyan ipari közvélemény fog kialakulni, mely emlékeztethet a régi céh-rendszerre mai modern formájában. Igenis szükség van a céh-rendszerre és a most átalakult modern viszonyokhoz képest.

És mikor ipari közvélemény lesz, a parlament és kormány is ennek szellemében fog átalakulni. Sőt tovább megyünk. Az országos védsvövetség erős politikai párttá is növekedhetik, aminek eredménye lesz hogy ipari szakma kerülhet a parlamentben

Az ipartörvény revíziója lehetővé teszi valószínűleg majd a kisiparosság nagyobb szabadságát, korlátlanabb cselekedő képességet és ezzel kialakulhat valóban egy erős, hatalmas magyar nemzeti ipar, mely hivatva lesz a külföldivel nemcsak versenyezni, hanem az idegen ipart hathatósan visszaverni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Rusa Ernő.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Zágráb.

208/908. számhoz.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. c. utazó és szállító közönséget, hogy a budapest—fiumei vasutvonalon Adony-Pusztaszabolcs és Sárosd állomások között fekvő **Szolgaegyháza** eddigi megálló-rakodóhelyet, **1907. évi december hó 31-én**, mint az össz-forgalomra berendezett állomást, a közforgalom részére megnyitottuk.

Az alkalmazandó díjtételek és szállítási határozmányokra nézve a vonatkozó és érvényben levő dijszabások és kilométer-mutató mérvadók.

A személyszállító vonatok menetrendje az **1907. évi október hó 1-től** érvényes menetrendhirdetmény VI. részének 190 ik mezőjében foglaltatik, illetve az eddigi menetrend Szolgaegyházára nézve változatlanul megmarad. A személyszállító vonatok azonban ezentúl nem mint eddig az őrház, hanem a felvételi épület előtt fognak megállani.

Zágráb, 1908. évi január havában.

Az üzletvezetőség.

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, **Erzsébet-ut 12. szám** alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyszintén **bőrönd, vadászati és bőr-diszmu árukat**.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltőket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

:: Országos jubileumi :: zarándoklat Lourdesbe,

Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából. A zarándoklat védnöke, illetve fővezetője nagyságos és főtisztelendő dr. **Giesswein Sándor** apát-kanonok ur.

Az esztergomi főegyházmegye jóváhagyásával és engedélyével vezeti: főtisztelendő **Fehér Ferenc** plébános Ebed (Esztergomm.), főtisztelendő **Simonics János** és főtisztelendő **Domonkos István** plébános urak szives közreműködésével.

Indulás 1908. március hó 16-án.

a) Utirány: Budapest-Fiume-Velence-Milanó-Vintimille-Lourdes-Marseille-Genova-Pádua-Velence-Fiume-Budapest.

III. oszt. 205 kor., II. oszt. 395 kor., I. oszt. 500 kor., amely összegben 8 napi szállodai ellátás is bennfoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Pádua 1 nap, Milanó 1 nap, Marseille 1 nap, Genua 1 nap.

b) Utirány: Ugymint fent Lourdesig, vissza Genova-Pisa-Róma-Loretó-Fiume-Budapest.

III. oszt. 250 kor., II. oszt. 450 kor., I. oszt. 560 kor., amely összegben 11 napi ellátás is bennfoglaltatik és pedig Milanó, Marseille, Genova 1-1 nap, Lourdes 4 nap, Róma 4 nap.

Részletes programokkal szivesen szolgál a technikai rendezőség:

Magyar Utazási Vállalat R. T.
Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész-kehér, Karbenet, Sárkehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor.
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár **egynegyed** részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6-7 százalék mellett ugy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves

törlesztésre.

Katonatiszti óvadéokra

szerezek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamattal mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMAN KALMAN

hat. mg. banküzemanyt üzlete

Budapest, VII., Bella-utca 3.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy **35 év óta fenálló**

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-u 20. sz.)

1907. november 10-én saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes LAPJAI és NAPTÁRAI részére.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
mely legújabbban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

8 koronaért

30 rőfös vég börerős
vászont, kanavászt;

10 koronaért

legfinomabb vászont, lepedő-
vászont utánvétellel szállít:

WEISZ, BUDAPEST,

SIP-UTCA 22. SZ.

Damaszt-abroncsok ágy-
terítők olcsón kaphatók.

Megjelent

XXII. évfolyam.

a

SOMOGY-KAPOSVÁRI

MAGYAR NÉP NAPTÁR

Hozza a megyében létező hivatalok címtárát.
Minden megyei lakosnak nélkülözhetetlen.

Esketési és vigalmi meghívók

a legizlésebb kivitelben és
jutányos áron készíttetnek.

Disszümvek, mesés- és képeskönyvek.

A legszebb levélpapírok, igen diszes dobozokban,
melynél a doboz már maga egy ajándéktárgyat képez, 1 kor.-tól 24 kor.-ig.

Albumok, poesi emlékkönyvek
nagy választékban.

Tintatartók, hegedük és más ajándéktárgyak
nagy aktára

= Hagelman Károly =

könyv-, papír-, ió- és rajzser-kereskedésében

Kaposvárott.

Fő-üzlet: Széchenyi-tér.

Fiók-üzlet: a gimnáziummal szemben.